

Svar på skriftligt spørsmål SSS KK284/2019 rd

Svar på skriftligt spørsmål om offentlighet i information gällande miljökonsekvenser av gruvprojekt

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørsmål SS 284/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Tiina Elo/gröna m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta i syfte att säkerställa att information om miljökonsekvenser inte ska hemlighållas i strid med lagen, utan att all information som är nödvändig för att säkerställa en tillförlitlig bedömning av konsekvensutredningar är tillgänglig för alla delaktiga och att konsekvenserna bedöms på ett heltäckande sätt och på vilket sätt frågan ska tas i beaktande i reformen av gruvlagstiftningen?

Som svar på detta spørsmål anför jag följande:

Offentlighetslagen utgår från offentlighetsprincipen i alla förvaltningsärenden. I enlighet med offentlighetslagen är all myndighetsinformation offentlig, om inte något annat föreskrivs i lagen. I 24 § i offentlighetslagen föreskrivs om sekretessbelagda myndighetshandlingar, exempelvis handlingar som innehåller uppgifter om en privat företagshemlighet.

Tillståndsansökningar gällande gruvdrift kan innehålla även information som är konfidentiell och därför endast lämnas till myndigheterna. Verksamhetsutövaren måste kunna lita på att denna information behandlas på ett korrekt sätt. Å andra sidan överväger myndigheten separat i respektive fall, om den information som verksamhetsutövaren uppger vara konfidentiell verkligen är sådan att det är motiverat att hålla informationen endast i myndighetens besittning. Det är möjligt att myndigheten anser informationen vara offentlig även om verksamhetsutövaren anser den utgöra affärshemligheter.

Gruvmyndigheten har som praxis att när information som konstaterats vara konfidentiell lämnas, begärs av verksamhetsutövaren även en sammanfattning av ärendet från vilken detaljerad affärshemlighetsinformation har utelämnats, det vill säga att verksamhetsutövaren gör upp såväl en offentlig som en icke-offentlig version av dokumentet.

Enligt 210 § i miljöskyddslagen är verksamhetsrelaterade utsläpps- och kontrolluppgifter samt miljökvalitetsuppgifter offentliga. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation grundar sig på Århuskonventionen (SopS122/2004) om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. Direktivet har i Finland verkställts bl.a. genom offentlighetslagen (621/1999), förvaltningslagen (434/2003) och miljöskyddslagen (86/2000 och 527/2014). Ytterligare har miljöministeriet till regionförvaltningsmyndigheterna inom sin sektor 2005

Svar på skriftligt spørgsmål SSS KK284/2019 rd

utfärdat ett beslut om de åtgärder som behövs enligt direktivet i syfte att säkerställa tillgång till och systematisk spridning av miljöinformation samt dess kvalitet.

Målen enligt direktivet har tagits i beaktande även i reformerna av miljölagstiftningen efter ikraftträdandet av direktivet, exempelvis i den nya miljöskyddslagen och i lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning (252/2017). Den nya MKB-lagen som trädde i kraft 2017 bidrog även till att stärka bedömningen av betydande miljökonsekvenser och beaktandet av dem i tillstånd.

I projekt som gäller användning och skydd av miljön kan mängden berörda parter vara mycket stor och allmänheten kan vara intresserad av information som påverkar miljön. Miljörelaterade förfaranden har digitaliserats under de senaste åren och denna utveckling fortsätter. Vid årsskiftet träder i kraft ändringarna i miljöskyddslagen och vattenlagen, enligt vilka förfarandena gällande miljötillstånd och vattentillstånd i fortsättningen ska utgå från elektronisk ärendehantering och myndighetsbehandling. Samtidigt säkerställs till vissa delar möjligheten att även i fortsättningen hantera ärenden utan elektroniskt förfarande. Motsvarande ändringar ska göras även i kommunikationen gällande tillståndsansökningar och tillstånd enligt gruvlagen.

Projekt som gäller användningen av miljön, exempelvis gruvprojekt, är föremål för många bedömnings- och tillståndsförfaranden som grundar sig på flera lagar. För den som ansöker om tillstånd, de övriga berörda parterna och allmänheten samt för de behöriga myndigheterna är det viktigt att förhållandet mellan de olika lagarna är tydligt och att lagstiftningens tillämpningspraxis är enhetlig. Det är i sista hand förvaltningsdomstolarna som i sitt avgörande bedömer förvaltningsbeslutens lagenlighet.

Miljöministeriet ordnar varje år förhandlings- och utbildningsdagar för myndigheterna som ansvarar för verkställandet av lagstiftningen inom ministeriets förvaltningsområde. Under dagarna behandlas verkställandet av lagstiftningen och rättspraxis.

Helsingfors den 21 november

Näringsminister Katri Kulmuni